

kinder PURMEREND opvang

Peuterspeelzaal 't Boemeltje

pedagogisch werkplan

versie juli 2011

Inhoudsopgave

	Voorwoord	2
1.	Stamgroepen	3
2.	Pedagogisch beleid	3
3.	Onze locatie	4
4.	Dagritme	5
5.	Locatie-eigen regels en rituelen	6
6.	PSZ 't Boemeltje in de wijk	7
7.	Doelen voor komend jaar	8
8.	Activiteitenplanning	8
9.	Meer informatie	8

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch werkplan van peuterspeelzaal 't Boemeltje, onderdeel van de Stichting Kinderen en Ouders. Deze stichting valt onder hetzelfde bestuur als de stichting Kinderopvang Purmerend.

Dit pedagogisch werkplan gaat over het opvoeden en begeleiden van kinderen binnen de kinderopvang. Een pedagogisch werkplan geeft richting aan keuzes die we maken in het omgaan met kinderen. Het geeft antwoord op vragen als: Een kind eet zijn fruit niet op, wat doen we nu? Twee kinderen willen beiden op hetzelfde fietsje rijden, hoe pakken we dat aan? Hoe gaan we 's morgens om met het afscheid nemen van de ouders?

In een pedagogisch werkplan zijn afspraken vastgelegd; onze pedagogische doelen zijn vertaald naar pedagogisch handelen.

Een pedagogisch werkplan is belangrijk om de volgende redenen:

- Een pedagogisch werkplan biedt ons ondersteuning in het werken met kinderen;
- Ouders en andere betrokkenen kunnen in het pedagogisch werkplan lezen hoe we werken;
- Het pedagogisch werkplan biedt nieuwe medewerkers handvaten;
- We willen onze pedagogische kwaliteit kunnen bewaken. Door het hanteren van een pedagogisch werkplan kunnen we nagaan of we bereiken wat we willen bereiken en elkaar aanspreken op vastgelegde afspraken.

Dit pedagogisch werkplan is het resultaat van gesprekken binnen het team over het hoe en waarom van ons handelen. De oudercommissie heeft hierover meegepraat en geadviseerd.

Een pedagogisch werkplan is nooit af en ontwikkelt zich in de loop der jaren. Tenminste één keer per jaar houden we ons plan nadrukkelijk tegen het licht. Dit doen we met het team van 't Boemeltje en de teamleider. Ook vragen we de oudercommissie om advies bij wijzigingen.

Namens het team van 't Boemeltje,

Jessica van Eunen
teamleider peuterspeelzaal 't Boemeltje
Narcissenstraat 1, 1441 HN Purmerend, (0299) 31 30 15

1. Stamgroepen

Peuterspeelzaal (PSZ) 't Boemeltje bestaat uit 2 stamgroepen, waarvan de kinderen twee ochtenden per week de PSZ bezoeken: op de maandag/donderdag en dinsdag/vrijdag van 08.45 – 11.45 uur. Elke stamgroep bestaat uit 14 kinderen. De groepen worden begeleid door één pedagogisch medewerker en één groepshulp. Ook is het mogelijk dat er een stagiaire op de groep aanwezig is.

Wanneer onze pedagogisch medewerker afwezig is door vakantie of ziekte, valt een medewerker uit onze eigen invalpool tijdelijk in. Als de groepshulp afwezig is, wordt zij vervangen door een ouder die zich hier vrijwillig voor inzet.

2. Pedagogisch beleid

Interactie met het kind

Het kind staat centraal op onze peuterspeelzaal. Wij vinden individuele aandacht belangrijk. Dit doen we bij ieder kind op zijn of haar eigen manier. Sommige kinderen hebben bijvoorbeeld veel behoefte aan knuffelen, anderen willen liever niet worden aangeraakt. Als wij met kinderen praten, doen wij dit op ooghoogte. Dat is prettig voor het kind, want het maakt de gevoelsmatige afstand tussen begeleiding en het kind kleiner.

We sluiten zoveel mogelijk aan bij de belevingswereld van onze peuters en houden rekening met de individuele behoeftes en wensen van ieder kind. Door de peuters te observeren en door gesprekjes met hen te voeren, weten we wat hun behoeften zijn.

We volgen de ontwikkeling van elk kind dat onze peuterspeelzaal bezoekt door middel van observaties. Ouders die graag in een individueel gesprek horen hoe hun kind zich ontwikkelt, kunnen hiervoor een afspraak maken met de pedagogisch medewerker. Ook als ouders opvoedingsvragen hebben, kunnen zij altijd bij onze pedagogisch medewerker terecht. Zij is opgeleid in Triple P (Positief Pedagogisch Programma), juist om ouders te kunnen ondersteunen bij de opvoeding van hun kind. Meer uitleg over Triple P is te vinden in hoofdstuk 5. Als een kind vier jaar wordt, beschrijven wij zijn of haar ontwikkeling in een overdracht voor de basisschool.

De groep

Activiteiten bieden wij zoveel mogelijk groepsgericht aan, waarbij we de kinderen aanmoedigen om mee te doen. Samen spelen en delen stimuleert de onderlinge contacten tussen kinderen en is goed voor hun sociale competentie. We wisselen de activiteiten af met rustmomenten, zodat de peuters de tijd krijgen om alle prikkels te verwerken.

De speelruimte

Het is belangrijk dat de speelruimte goed aansluit bij de behoeften van de kinderen. De ruimte bepaalt namelijk ook het gedrag van kinderen. Door gebruik te maken van de ruimte dagen we kinderen uit tot spel en het oefenen van vaardigheden.

Wij doen alles wat binnen onze mogelijkheden ligt om iedere dag een veilige speelomgeving te bieden, zowel binnen en buiten. Het gebouw voldoet aan alle veiligheidseisen zoals vastgelegd in de wet- en regelgeving. Jaarlijks doen wij twee calamiteitenoefeningen samen met de kinderen. Alle speeltoestellen worden maandelijks gecontroleerd op veiligheid en gebreken. Mochten er tussentijds gebreken ontstaan, dan melden de medewerkers van de PSZ dit direct bij de teamleider die daarop actie onderneemt.

Activiteiten

We werken met thema's, afgeleid van de jaargetijden, feestdagen en Piramide. Piramide is een vorm van Vroeg- en Voorschoolse Educatie.

Ieder thema duurt ongeveer 4 tot 6 weken. In die periode zorgen we voor een bij het thema passende inrichting en activiteiten die aansluiten bij het thema. Hierbij kunt u denken aan liedjes, boekjes, knutselactiviteiten en spelletjes. Onze themanieuwsbrief vertelt ouders welke thema's wanneer starten.

We beginnen de dag altijd met een groeps gesprek in de kring, waarin we samen met de kinderen praten over het thema. Dit vinden wij belangrijk aangezien het de sociale ontwikkeling van kinderen stimuleert. Ook de gesprekje tussen de kinderen onderling en het gezamenlijk fruit eten is goed voor hun sociale ontwikkeling.

We zorgen ook voor individuele momenten met de kinderen. Zo bieden wij de oudste kinderen uitdagende activiteiten aan als leren knippen of het bakken van appelflappen.

Op de momenten dat de kinderen vrij spelen, ontdekken ze wat zij wel en niet leuk vinden om te doen. Dit draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling van het kind.

Alles naar behoefte

Activiteiten bieden wij altijd naar behoefte aan. We stimuleren en enthousiasmeren kinderen nieuwe uitdagingen aan te gaan. Het meedoen aan activiteiten is overigens geen verplichting, vrij spelen is ook altijd mogelijk. Het gaat er immers om dat kinderen zich prettig voelen op de peuterspeelzaal en leren naar vermogen.

Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE)

Wij zijn officieel geen VVE-peuterspeelzaal. Wel zijn onze thema's en werkwijze afgeleid van het VVE-programma Piramide. Piramide werkt aan de hand van thema's, waarbij ieder kind zich naar eigen behoefte kan ontwikkelen. Daarbij is veel aandacht voor de taalontwikkeling. Wat tijdens de thema's aan de orde komt, herhalen we regelmatig op andere momenten. Herhaling is belangrijk voor peuters, omdat zij dit als prettig ervaren en het een veilig gevoel geeft.

3. Onze locatie

De binnenruimte

Onze peuterspeelzaal is gevestigd in een gebouw van Kinderopvang Purmerend, waar ook hele dagopvang, tussenschoolse opvang en buitenschoolse opvang wordt aangeboden. Daarom is de ruimte van de peuterspeelzaal multifunctioneel; hij wordt door 's middags door grotere kinderen gebruikt. Voor beide groepen is leeftijdsadequaat speelgoed aanwezig.

We hebben in onze groepsruimte verschillende hoekjes gecreëerd zoals een poppenhoek en een bouwhoek. Naast het speelgoed dat altijd op de groep aanwezig is, beschikken we ook over speelgoed waarmee we de oudste peuters meer uitdaging kunnen bieden om zo hun ontwikkeling te blijven stimuleren. Dit speelgoed wordt zowel individueel als in een klein groepje aangeboden.

We hebben een hoge tafel voor activiteiten die wij aan tafel uitvoeren. Als we met de groep in een kring zitten, gebruiken we lage krukjes, zodat alle communicatie op kindhoogte plaatsvindt.

De toiletruimte bevindt zich direct naast de groepsruimte. Hier bevinden zich 2 kleine toiletten voor de peuters en er is een commode om de kinderen die nog niet zindelijk zijn te verschonen.

De speelbak heeft een speciale verhoging, waardoor alle kinderen zelfstandig kunnen leren hoe zij hun handen moeten wassen.

Alle groepsruimten van de verschillende opvangsoorten komen samen in de hal. In de hal kunnen de kinderen vrij spelen: glijden van de glijbaan, spelen met balletjes of pittenzakken.

Ieder kind heeft een eigen la, waar zijn of haar naam en foto op staat. Hierin worden persoonlijke spulletjes en reservekleding bewaard.

De buitenruimte

De buitenspeelplaats biedt de kinderen de mogelijkheid lekker te bewegen, een frisse neus te halen en energie kwijt te raken. De speelplaats is afgesloten door middel van een hek, als we naar buiten gaan controleren we of de poort dicht is. De peuterspeelzaal heeft een eigen schuur, waarin leeftijdgebonden speelgoed staat, zoals fietsjes, scheppen en ballen.

4. Dagritme

De start van de dag

Ouders brengen tussen 08.45 en 09.00 uur hun kinderen naar de peuterspeelzaal. Tot 09.00 uur kunnen de kinderen vrij spelen en hebben ouders de mogelijkheid om thee of koffie te drinken op de groep om zo rustig afscheid te kunnen nemen. Voor sommige kinderen is het overigens gemakkelijker als hun ouders snel afscheid nemen.

In de kring

Na het afscheid nemen, gaan alle kinderen in de kring, samen met de pedagogisch medewerker en de groepshulp. In de kring heten we alle kinderen welkom door middel van een welkomstlied. Alle kinderen geven de pedagogisch medewerker om de beurt een high five. We zingen liedjes, zeggen versjes op en lezen boekjes voor, meestal aan de hand van een bepaald thema. Daarna eten de kinderen fruit in de kring.

Activiteit

Hierna starten we met een gerichte activiteit. Dit kan een activiteit zijn aan tafel (zoals knutselen) of een begeleide activiteit buiten. Als we uitgespeeld zijn, gaan we naar de toiletruimte voor een rondje plassen en verschonen.

Vrij spel

Dan is het tijd voor lekker vrij spelen. Dit kan op de stamgroep zelf zijn, in de hal van het gebouw of op de buitenspeelplaats. Soms zetten we een muziekje aan en dansen of zingen we met z'n allen mee. We ruimen altijd samen met de kinderen de spelmaterialen op, waarbij we een opruimliedje zingen.

Nog even samen

Dan is er een moment van rust. We eten een cracker aan tafel en drinken daar iets bij. De pedagogisch medewerker leest voor uit een boek of zingt een lied. Zo sluiten we de ochtend af.

5. Locatie-eigen regels en rituelen

De kennismaking

Alle kinderen krijgen een kaartje thuis waarmee we ze welkom heten op de peuterspeelzaal. Telefonisch wordt een afspraak gemaakt voor een kennismakingsgesprek. Dit gesprek vindt plaats in een andere ruimte, waar we rustig kunnen praten en informatie uit kunnen wisselen over de peuterspeelzaal en het kind in kwestie.

Wennen

Op de ochtend dat een peuter voor het eerst naar 't Boemeltje komt, zal het voor hem of haar vaak nog wat onwennig zijn. Ouders kunnen tijdens de eerste dag altijd bellen hoe het met hun kind gaat. Ze mogen ook wat langer blijven die eerste keer, zodat hun kind vanuit een veilige basis aan de nieuwe omgeving, kinderen en de pedagogisch medewerker kan wennen.

Bij binnenkomst

Ouders kunnen hun peuters tussen 08.45 en 9.00 uur brengen. Voor ouders staat er altijd koffie en thee klaar. Ieder kind heeft een eigen luizensak aan de kapstok, waarin de jas en de tas gaan. Ook heeft elk kind een eigen la met zijn of haar naam en foto erop, waarin persoonlijke spulletjes liggen. Reservekleding dient altijd in de la aanwezig te zijn. Ook luiers, indien nodig, liggen in het laatje.

Speengebruik en knuffels

Mocht een peuter een speen hebben, dan gaat de speen bij binnenkomst ook in de la. De speen wordt alleen gebruikt wanneer het kind erg verdrietig is. In overleg met ouders bouwen we het speengebruik af.

Sommige kinderen vinden het fijn een vertrouwde knuffel mee te nemen naar de speelzaal. Dit bied de kinderen troost bij het afscheid nemen. Daarom zijn alle knuffels welkom. Wel willen wij u vragen om ander speelgoed thuis te laten. We hebben al heel veel speelgoed op het peuterspeelzaal en willen niet dat uw eigen speelgoed kwijt raakt of wellicht kapot gaat.

Afscheid nemen

Wij willen graag dat alle ouders bewust doch kort afscheid nemen van hun kind; dit geeft het kind duidelijkheid en vergemakkelijkt het afscheid nemen. We hebben met alle ouders afgesproken dat zij elke keer hetzelfde afscheidsritueel volgen: tegen hun kind zeggen dat zij weggaan, het even knuffelen en daarna zwaaien bij het raam. Wanneer alle ouders weg zijn, zingen we het goedemorgen-lied en krijgt ieder kind een high five.

Verdriet

Zijn kindjes verdrietig dan troosten we ze door warmte en geborgenheid te bieden. Kinderen mogen altijd bij ons op schoot zitten en we gaan in op de individuele behoeften van kinderen. Als een peuter verdrietig is geweest tijdens de ochtend, dan informeren wij de ouder hierover. In de meeste gevallen verdwijnt het verdriet naarmate de peuter meer gewend is op de speelzaal. Mocht een kind ook daarna verdrietig blijven, dan overleggen wij met de ouders over het vroeger ophalen van hun kind.

Opvallend gedrag

Wij informeren ouders altijd wanneer zaken ons opvallen in het gedrag van het kind. In overleg met de ouders kunnen wij hun kind bewust observeren, waarbij we het protocol 'opvallend gedrag' volgen. Het is voor ouders altijd mogelijk om advies te vragen aan onze medewerkers met betrekking tot het gedrag van hun peuter. Wij doen dit met behulp van de methode Triple P. Dit is een opvoedingsondersteunende methode waarin de pedagogisch medewerker van 't Boemeltje is opgeleid en gecertificeerd.

Omgangsregels

Opruimen doen we altijd samen. Spelen doen we ook vaak samen, maar alleen spelen mag ook. Daarbij is het wel eens lastig voor peuters om speelgoed te delen, wij stimuleren hen om dit wel te doen. Op die manier leren ze samen te spelen en samen te delen. We vragen de kinderen respectvol met elkaar om te gaan en we vinden het belangrijk dat er naar alle kinderen geluisterd wordt. We belonen de kinderen met complimentjes bij positief gedrag en spreken ze ook aan als ze dingen doen die niet mogen. Op die manier brengen we ze normen en waarden bij.

Eten en drinken

Alle kinderen nemen een stuk fruit mee naar de peuterspeelzaal, liever geen sinaasappel. We wassen altijd onze handen voor een maaltijd en beginnen het eten en drinken met 'eet smakelijk' zeggen. Eten we een cracker, dan leest de pedagogisch medewerker voor uit een boek. Na drinkmomenten laten we de kinderen zelf hun beker opruimen, waarbij we een toren van de bekera's bouwen.

Traktaties

Op hun verjaardag mogen de kinderen een gezonde traktatie uitdelen. Het is niet nodig uw kind een cadeau mee te geven voor de jarige; het vieren van de verjaardag op de speelzaal is al een feest op zich! Als er een verjaardag wordt gevierd eten we het fruit aan het einde van de ochtend.

Zelfredzaamheid

We leren de kinderen zelf hun jas aan en uit te doen. Hebben de kinderen een spelletje gespeeld aan tafel, dan leren we ze het spelletje zelf weer op te ruimen en in de kast te zetten. Ook stimuleren we ze om zelfstandig te worden bij toiletrituelen. Zijn ouders thuis met een zindelijkheidsstraining begonnen, dan doen wij op de speelzaal natuurlijk mee. Een peuter krijgt een zindelijkheidsdiploma als beloning wanneer het goed gaat met droog blijven.

Veiligheid

Voor de kinderen naar buiten gaan, moeten zij bij de deur wachten tot het toegangshek dicht is. Als medewerkers, kinderen of ouders kapot speelgoed constateren, wordt dit direct uit de groep verwijderd.

Uitstapjes

Af en toe maken we uitstapjes, bijvoorbeeld naar het hertenkamp of de Willem Eggertschool. Dit doen we alleen met toestemming van de ouders. Ook vragen wij ouders om als vrijwilliger mee te lopen.

Ophalen

De ophaaltijd is tussen 11.30 en 11.45 uur. We verzoeken ouders de knutselwerkjes van hun kind direct mee naar huis te nemen, om een overvolle speelzaal te voorkomen.

6. PSZ 't Boemeltje in de wijk

't Boemeltje bevindt zich midden in een woonwijk, naast een hertenkamp en basisschool Willem Eggert. Vlak bij ons is ook een zorgcentrum voor ouderen gevestigd. De buurt is een oudere buurt, maar zeer kinderrijk. Peuterspeelzaal 't Boemeltje is bekend in de woonwijk en veel kinderen hebben een oudere broer of zus die als peuter 't Boemeltje heeft bezocht. Wanneer de peuters van 't Boemeltje 4 jaar worden, gaan ze in de meeste gevallen naar de Willem Eggertschool.

7. Doelen voor komend jaar

>> We bieden structureel afwisselende activiteiten aan volgens een jaarplanning. De activiteiten sluiten aan bij de Piramide-thema's.

>> We informeren de ouders over elk thema. Ouders weten daardoor welke activiteiten we aanbieden en kunnen hierover met hun kinderen praten of bijvoorbeeld de bijbehorende liedjes zingen.

>> We maken de overstap van de peuterspeelzaal naar de basisschool kleiner door minimaal 4x per jaar een bezoek te brengen aan de Willem Eggertschool. Kinderen zijn dan al vertrouwd met de basisschool.

8. Activiteitenplanning

De thema's, waaraan wij activiteiten koppelen zijn:

- Welkom
- Ruimte
- Kleur en Vorm
- Herfst, Winter, Lente en Zomer
- Sint Maarten
- Kerst
- Kleding
- Groot en Klein
- Water
- Verkeer
- Huis
- Ziek en beter
- Kunst
- Mensen

Wij kijken af en toe met de kinderen naar het programma 't Zandkasteel op de televisie. Dit programma gebruikt dezelfde thema's als de peuterspeelzaal.

Over ieder thema hebben wij informatie, die we per digitale nieuwsbrief naar de ouders sturen. In deze themanieuwsbrieven vinden ouders liedjes, versjes, verhaaltjes en een beschrijving van de creatieve- en bewegingsactiviteiten die bij het thema horen.

9. Meer informatie

We hebben u in dit werkplan inzicht gegeven in de werkwijze van peuterspeelzaal 't Boemeltje, onderdeel van Kinderopvang Purmerend. Wanneer u nog vragen heeft, schroom niet de pedagogisch medewerkers van 't Boemeltje te benaderen.

Ook bestaat de mogelijkheid om het pedagogisch beleidsplan van Kinderopvang Purmerend in te zien. Dit plan is te vinden op onze website www.kinderopvangpurmerend.nl. Op de website kunt u ook andere informatie vinden over Kinderopvang Purmerend, zoals het laatste nieuws, de sluitingsdagen en de vakantieperioden.